

Beszámoló a 3. Digitális Esélyegyenlőség Konferencia eseményeiről

A már megszokott nagy érdeklődés mellett zajlott a 3. Digitális Esélyegyenlőség Konferencia, amely példaértékű a hazai tudásgazdálkodás, a digitális írástudás, a széles körű információterjesztés gyakorlatában.

◆ *Horváth Viktor* megnyitó szavai után *Alföldi István* a nemzeti széles-sávú közösség mielőbbi megvalósítását szorgalmazta. Megvalósulása a társadalom, és az egyes emberek érdeke is. A hátrányos helyzetűek felzárkóztatása is fontos feladat, több jó kezdeményezés is indult ezen a téren. De mindaddig, amíg nem lesz igazi összefogás, széleskörű, valódi állami támogatás, addig csak elszigetelt próbálkozásokról szólnak a híradások.

◆ *Csepeli György* „Internetezés és autonómia” című előadásában vizsgálta az internetet gyakran használók, és a nem internetezők viselkedését különböző szituációkban. Az internetet gyakran használók inkább globális identitásúak, nem hiszik, hogy a net szétszakítja az embereket, tönkreteszi, feleslegessé teszi a hagyományos kulturális intézményeket, a nem internetezők a netben csak rosszat látnak, akár az emberi kapcsolatok alakulásáról, akár az internetnek a kultúrára gyakorolt hatásáról van szó. Az internet – csakúgy, mint sok más dolog – önmagában sem jó, sem rossz, minden attól függ, ki, mire használja.

◆ *Gacsai József* az „Intel és a digitális

esélyegyenlőség” című előadásában az ICT gazdaság irányítói szerepéről beszélt, valamint bemutatta az Intel világméretű szerepvállalását a digitális esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

◆ *Béni Gabriella–Radics Tamás*: „CISCO megoldások a digitális esélyegyenlőségért” című előadásából megtudhattuk, hogy a CISCO folyamatosan segíti a munkaerő IT munkakörök betöltéséhez szükséges kompetenciáinak fejlesztését, gyakorlatcentrikus képzései során átfogó PC hardver és szoftverismereteket oktat.

◆ *Szalai Edit*: „Netszeregy – 3 nap alatt az Internet körül” című előadásában az NJSZT Netszeregy programjának két megvalósult tanfolyamáról számolt be. A tapasztalatok azt mutatják, hogy maga a tananyag, a rendszer jól vizsgázott, összetétele, formája jó, közérthető – és országos bevezetésre készen áll.

◆ *Karvalics László* „Komoly játékok (serious games) a termelésben, az oktatásban és a digitális esélyegyenlőségért” című előadásában számtalan olyan „nagyon komoly játék” került bemutatásra, amely segítheti valamely speciális munkakör ellátásának gyakorlását, szimulációját.

◆ *Csatári Bálint* és *Kanalas Imre* a kistérségek területi és digitális egyenlőtlenségeit elemezte. Megállapították, hogy a fejlett területek sokkal jobban vonzzák az IT eszközöket, szolgáltatásokat. Ez tovább élezi a már egyébként is fennálló különbségeket, feszültségeket. A megfelelő állami ösztönzők hiányában a vidék lemaradása fokozatosan egyre inkább növekszik, az ott élők pedig ellehetetlenülnek, véglegesen az IT-perifériára szo-

Karácsonyi melléklet – klasszikus és világhírű szereplőkkel

rulnak. Ezt a folyamatot megállítani csak magas szintű, szervezett összefogással lehet, melyben a népművelők, könyvtárosok, pedagógusok és térségfejlesztők is fontos szerepet kapnak.

folytatás a 7. oldalon

A tartalomból

Díjak, elismerések
2–6. oldal

ECDL
6–7. oldal

Idősek a világhálón
11. oldal

Rendezvénysoroló
12–13. oldal

Karácsonyi melléklet
15–16. oldal

Elismerések

A Miniszterelnöki Hivatal Neumann János-díja

Állami kitüntetésben részesült Alföldi István

Az informatikai szakterület, a számítástechnikai kultúra kialakításában, az információs társadalom fejlesztésében nyújtott

kimagaslóan eredményes szakmai tevékenysége, életműve elismeréseként a Miniszterelnöki Hivatal Neumann János-Díjjal tüntette ki Alföldi Istvánt, aki

◆ a Neumann János Számítógéptudományi Társaság (NJSZT) ügyvezető igazgatójaként több mint egy évtizede dolgozik elhivatottan és társadalmi léptékekkel mérve is kimagas-

ló eredménnyel az információs társadalomért, a digitális írástudás terjesztéséért, a digitális esélyegyenlőség megteremtéséért.

◆ 1997 óta vezeti az Európai Számítógép-használói Jogosítvány (ECDL) programot, amely 150 országban jelenti az informatikai írástudás egy-egy nemzetközi bizonyítványát, és amely hazánkban ma 400 akkreditált vizsgaközpontot és 400 ezer vizsgázót számlál. A kezdő felhasználók motiválására az ő kezdeményezésére létrejött a Netszeregy – 3 nap alatt az internet körül program, amely országosítása esetén százazrek számára nyújthat lehetőséget megismerni az internet világát, az elektronikus ügyintézés alapjait.

◆ A közhasznú, nonprofit tudományos egyesület vezetőjeként Alföldi István koordinálja az eVITA nemzeti technológiai Platformot, amely a beágyazott rendszerekre épülő, életvitelt segítő eszközök kutatását, fejlesztését, gyártását hivatott összefogni. A hagyományok ápolása és az értékek megőrzése érdekében kezdeményezője és előmozdítója egy európai szinten is kimagasló értéket képviselő informatika-történeti gyűjtemény létrehozásának, amelynek működtetését több évre az NJSZT vállalta. Mindemellett Alföldi István irányítja az NJSZT sokszínű szakmai tevékenységét is, és kiemelt figyelmet fordít az informatikai tehetségek gondozására is.

Az NJSZT 2009. évi díjazottjai

Neumann János-díj

Neumann-díjjal elsősorban azok tevékenységét ismeri el Társaságunk, akik a számítástechnikai kultúra kialakításában, a társadalom informatizálásában értek el jelentős eredményeket és az NJSZT-ben is eredményesen dolgoztak.

2009-ben a díjat kapta:

Szuhaj Mihály

az „Informatika a látássérültekért” Alapítvány kuratóriumának elnöke, ügyvezető.

◆ Fogyatékkal élők, elsősorban látássérültek informatikai oktatása érdekében végzett tevékenységéért, a számítástechnikai kultúra elterjesztéséért, a digitális esélyegyenlőség megteremtéséért.

Szuhaj Mihály 1988-ban érettségizett, majd elvégezte az ELTE programozó matematikus szakát és informatika tanári diplomát szerzett. Ezután programozóként dolgozott,

programozói díjat is nyert. Története szokványosnak tűnhet attól eltekintve, hogy tízéves kora óta nem lát. Iskolai elvégzése éppen ezért különösen nagy kihívást jelentettek a számára, a kihívások azonban soha nem riasztották el, épp ellenkezőleg, mindig is inspirálták őt azok a célok, amelyekről más gyakran álmodni sem mer.

Szuhaj Mihály a programozói állást az érdekvédelmi hivatásra váltotta fel: a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségében lett informatikai csoportvezető, és ő lett az újonnan létrehozott „Informatika a látássérültekért” Alapítvány elnöke is. Legfontosabb érdeme a Windows alatt működő képernyőolvasó program honosítása, pontosabban a honosítás irányítása, amely program használata a

látássérült emberek körében rendkívüli áttörésnek bizonyult. A szövegszerkesztés, a táblázatkezelés, majd az internet és az e-mail: a windowsos számítógépek meghangosítása egy olyan világot nyitott meg a látássérült emberek előtt, amely korábban számukra ismeretlen volt.

Az alapítvány és Suhaj Mihály nevéhez fűződnek még ingyenes szoftverek, képzések létrehozása és működtetése, bankautomaták, mobiltelefonok meghangosítása.

Ezenkívül a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány kuratóriumi tagja és az Országos Fogyatékosügyi Tanács delegáltja az ÁROP és EKOP monitoring bizottságában.

2003-ban a Magyar Hírlapnál az Év embere volt.

Kalmár-díj

Kalmár-díjat azok a tagok kaphatnak, akik a számítástudományban, illetve a számítástechnika alkalmazása területén értek el kimagasló eredményeket.

Alapítás éve: 1976. Kalmár Lászlóról, a Szegedi Tudományegyetem professzoráról kapta a nevét, akit Magyarországon a kibernetikai tudományok atyjaként tartanak számon.

2009-ben a díjat kapták:

Kátai Attila

Nav N Go Kft.

◆ Széles körű kutatási tevékenységéért, elsősorban a digitálístérkép-fejlesztés terén elért

kimagasló eredményeiért, az iGO My way GPS-navigációs szoftver fejlesztéséért.

Nevéhez fűződik az első magyar navigációs térkép létrehozása, és közreműködött a két legnagyobb térképész világcég első magyar adatbázisainak létrehozásában is.

2005-től a Nav N Go Kft. alapító

tulajdonosaként részt vett a cég technológiai fejlesztéseiben, elsősorban a tartalomfejlesztési oldalon.

Közreműködésével jött létre a Nav N Go egyesített Kelet-Európa térkép-csomagja, mely által olyan keleti országokba is eljuthatott a műholdas navigáció, ahol korábban még digitális térképek sem léteztek.

Nagy M. Zoltán

Cardinal Kft.

◆ Kimagasló oktatói, kutatói-fejlesztői-, valamint az informatikai oktatást támogató tevékenységéért.

1981-ben szerezte diplomáját az Eötvös

Loránd Tudományegyetem programtervező matematikus szakán. Az egyetemi tanulmányai mellett a Budapesti Műszaki Egyetem Szervetlen Kémia

tanszékén kezdett el foglalkozni kémiai szerkezetek kezelésének problémájával. Az egyetem befejezése után szellemi szabadfoglalkozásuként, szerződéssel dolgozott az MTA Központi Kémiai Kutatóintézetében, kémiai részszerkezetek keresésére szolgáló rendszer fejlesztésén.

1987-től a frankfurti Beilstein Intitute-nál folytatta a kémiai szerkezetek kezelésével kapcsolatos munkáit. A munka során szoros kapcsolatot épített ki a leedsi egyetem kémiai tanszéké-

vel, amelynek kapcsán számos magyar doktori ösztöndíjas szerzett doktori címet a leedsi egyetemen működő Maxwell Institute keretében.

1989-től két és fél éven keresztül dolgozott a Maxwell Orbit Infoline cégénél az Amerikai Egyesült Államokban, kémiai részszerkezetek keresésének online szolgáltatásán.

1992-ben Kozics Sándorral közösen megalapította a Cardinal Számítástechnikai Kft-t, melyet 2005 óta egyedül irányít.

Tarján-emlékérem

Tarján-emlékérmeket azoknak adományoz Társaságunk, akik a számítástechnika oktatásában, népszerűsítésében mutattak kiemelkedő teljesítményt.

Alapítás éve: 1987. Tarján Rezső a Társaság első elnöke volt, és az elektronika egyik vezető személyiségének számít.

2009-ben a díjat kapták:

Borsodi László

tanár, Gárdonyi Géza Ált. Iskola, Levelek.

◆ A számítástechnika oktatásában nyújtott kiemelkedő teljesítményéért, hátrányos helyzetű térségben élő

diákok országos informatikai versenyeken elért kiváló eredményeiért.

1986-ban képesítés nélküli napközis nevelőként kezdett tanítani az apagyai Zrínyi Ilona Általános Iskolában. Tanári diplomájának megszer-

zése után már történelmet is tanított az intézményben.

1997-ben a nyírkécsi Petőfi Sándor Általános Iskola igazgatója felkérte őt az intézmény történelem tanári feladatainak ellátására, és emellett megszerezte első informatikai OKJ-s végzettségét is. Hamarosan a nyírkécsi, majd a leveleki általános iskola számítástechnika tanári feladatait is ő látta el.

2000-ben Nyírkécsen informatikát és történelmet tanított, Leveleken napközis csoportot vezetett; délutánonként, esténként pedig számítástechnikai szakköröket tartott. A folyamatos magas szintű munka eredményeként diák-

jai sorra nyerték az iskolaszövetségi, megyei versenyeket és rendszeres résztvevőivé váltak az országos rendezvényeknek is.

2004-ben jelentkezett a Köznevelési Vezetőképző Intézet által szervezett képzésre. 2006-ban kiváló diplomát kapott, mint kistérségi tanügy-igazgatási szakértő, majd Levelek nagyközség önkormányzati képviselőjévé választották.

Harmadik éve zajlik Levelek, Besenyszék és Magy községekben a köznevelési társulás megteremtése, és ebben a feladatban is számítanak rá, mint szakértőre.

Szabó András

tanár, Petrik Lajos Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola.

◆ Az informatikai képzés és továbbképzés területén végzett, kiemelkedően fontos szerepet játszó munkásságáért.

1997-ben az ELTE Tanárképző Főiskolai Karán szerzett fizika-számítástechnika tanári diplomát, majd 2000-ben az ELTE Természettudományi Karán informatika tanári diplomát.

1995 óta tanít a Petrik Lajos Vegy-

ipari, Környezetvédelmi és Informatika Szakközépiskolában. Jelenleg az iskola informatikai igazgatóhelyettese. Az oktatási terület mellett egy informatikai cég résztulajdonosa, projektvezetője.

1997-től vesz részt az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyek informatika tantárgyi versenyének lebonyolításában. Több hazai és nemzetközi szakképzési projektben (világbanki, NFT, HEFOP, TÁMOP stb.) működött közre szakértőként, vezetőként. 2003-tól folyamatosan részt vett az informatika szakképzés megújításában, az érettségi követelményrendszer korszerűsítésé-

ben, a szakmacsoportos alapozó tantervek létrehozásában. 2005-ben szakmai vezetőként irányította az új Országos Képzési Jegyzék informatika szakmacsoportjának munkáját. 2000-től folyamatosan készít és lektorál OKJ vizsgatételeket.

A Magyar Szakképzési Társaság elnökségi tagja; alapítója és elnöke a társaság Informatika Tagozatának. Részt vesz az INFO konferenciák és a Microsoft Nyári Tanártovábbképzések szakképzési szekciójának szervezésében.

A gazdasági szférában több szoftver- és rendszerfejlesztési projektet vezetett az elmúlt években.

Takács Attila

tanár, Jedlik Ányos Gimnázium, Csepel.

◆ A számítástechnika oktatásában nyújtott kiemelkedő teljesítményéért, többek között a „Digitális tudásbázis”, e-learning tananyagok kidolgozásáért.

1980-ban érettségizett a Jedlik Ányos Gimnázium fizika tagozatán. Matematika-fizika-számítástechnika szakos tanári diplomáját az ELTE Természettudományi karán szerezte

1985-ben. Szakdolgozatát a számítástechnika oktatásából írta.

A Jedlik Ányos Gimnáziumban 1982 óta tanít informatikát, 1989 óta az informatika munkaközösség vezetője. 1991-ben miniszteri dicséretben részesült az informatika tagozat, illetve tantárgy bevezetéséért.

1994-től kezdve oktatási szakértőként is tevékenykedik a Microsoft Magyarországnál projektek vezetésében, országos alkalmazói versenyek szervezésében. Tanártovábbképző konferenciát közel 20-at szervezett, és irányította azok lebonyolítását.

2000-ben ECDL vizsgabiztos lett, azóta sok tanítványa szerzett ECDL bizonyítványt.

Informatikai oktatási szakértőként dolgozott a Soros Alapítványnál, ahol kurátori feladatokat látott el, majd 10 évig.

Az elmúlt évek során nagyjából tizenöt könyv és kiadvány megjelenésénél látott el szerkesztői, szakmai és szakmódszertani lektori feladatokat.

2003-ban társszerzője volt a Jedlik Oktatási Stúdió által kiadott Informatikai feladatgyűjteménynek.

Kemény János-díj

A díj 35 év alatti fiatal kutatóknak adományozható szakmai alkotó- és publikációs tevékenységük alapján.

Alapítás éve: 2000. Évente egyszer és legfeljebb három személynek adható. Kemény János a Dartmouth College (USA) professzoraként a BASIC nyelv egyik kifejlesztője és az időosztásos rendszerek egyik úttörője volt.

2009-ben a díjat kapták:

Balázs Péter Attila

SZTE Informatikai Tanszékcsoport

◆ Kimagasló kutatói-fejlesztői tevékenységéért, elsősorban a diszkrét tomográfia területén elért, nemzetközileg is elismert eredményeiért, kiváló publikációiért.

1999-ben matematika tanári, 2000-ben programtervező matematikus diplomát szerzett a Szegedi Tudomány-

egyetemen. Felsőfokú tanulmányai befejezése óta az egyetem Informatikai Tanszékcsoportjánál áll alkalmazásban, jelenleg a Képfeldolgozás és Számítógépes Grafika Tanszék adjunktusa. 2008-ban szerzett PhD fokozatot a matematika- és számítástudományok területén.

Fő kutatási témaköre a diszkrét tomográfia, munkássága kiemelkedő a geometriai tulajdonságokon alapuló diszkrét képrekonstrukció elméletében. Kutatási eredményeiről számos hazai és nemzetközi konferencián tartott előadást. 16 jelentősebb folyóirat

illetve konferencia-publikációja jelent meg, ebből 12-nek egyedüli szerzője.

Tagja az NJSZT KÉPAF szakmai közösségének, valamint több nemzetközi szakmai szervezetnek. Bírálója több rangos nemzetközi folyóiratnak. Újabban a gépi tanulás alkalmazásának lehetőségeit vizsgálja diszkrét tomográfiai problémák esetén, kutatásait az MTA Bolyai János Ösztöndíjjal támogatja.

Oktatóként több külföldi egyetemen tett látogatást, 2006 óta állandó előadója az SSIP nemzetközi képfeldolgozó nyári iskolának, továbbá TDK és PhD munkák témavezetője.

Mann Zoltán Ádám

BMGE, Számítástudományi és Információelméleti Tanszékének tanára

◆ A jövő informatikusainak és villamosmérnökeinek elméleti oktatásában, valamint kutatásban elért eredményeiért, a cégvezetők informatikai és vezetési tanácsadójaként pedig a gyakorlati problémák megoldásában nyújtott hatékony közreműködéséért.

Műszaki informatikus diplomát szerzett a BME-n, matematikusit az ELTE-n és elkészítette PhD disszertációját, amelyet 2005-ben védett meg. Mindeközben részt vett számos hazai és nemzetközi informatikai kutatási-fejlesztési projektben, két félévet a Karlsruhe-i egyetemen tanult (informatikai diplomamunkáját is ott készítette) és gyakornokként dolgozott a Siemens két németországi részlegénél.

2004-től 3 éven keresztül a müncheni Software Design & Management munkatársa, először szenior szoftver-

fejlesztőként, majd vezető IT tanácsadóként.

2007-ben tért vissza Magyarországra. Egyszerre dolgozik egyetemi oktatóként és informatikai tanácsadóként.

A BME Számítástudományi és Információelméleti Tanszék munkatársa, kutatási területe a számítási bonyolultság és a mérnöki optimalizálási problémák algoritmikus kezelése.

Emellett az AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Zrt.-nél vezető tanácsadó és az IT rendszerbevezetési kompetenciaterület vezetője.

Életmű-díj**A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság elismerését és köszönetét fejezi ki****Almás Károlynak,**

a magyar számítástechnika-alkalmazási kultúra felvirágoztatása érdekében végzett több évtizedes iránymutató tevékenységéért, valamint a Társasági élet szervezésében betöltött meghatározó szerepéért.

Dr. Kőszegi Györgynek,

a számítástechnika oktatásban végzett, több évtizeden át tartó állhatatos tevékenységéért és kiemelkedő pedagógiai munkájáért.

Dr. Mihály Klárának,

a számítástechnika hazai alkalmazásának felvirágoztatásáért végzett több évtizedes áldozatos munkájáért, különösképpen a vállalati információs rendszerek fejlesztése terén elért eredményeiért.

Vasvári Györgynek,

a magyar számítástechnikai kultúra felvirágoztatása érdekében végzett több évtizedes munkájáért, különösképpen megbízható számítóközpontok létrehozásával elért eredményeiért, valamint a múlt emlékeinek megőrzése érdekében végzett értékes munkájáért.

Zimányi Magdolnának,

a magyar számítástechnikai kultúra felvirágoztatásáért kifejtett több évtizedes, példaadó tevékenységéért, különösképpen a közérdekű információk számítógéphálózaton történő terjesztése terén végzett úttörő munkájáért, kiemelkedő szoftver-szolgáltatói eredményeiért, valamint a Társaság életében betöltött meghatározó szerepéért.

„Az év informatikai újságírója”-díj

A díjat 2005-ben az ATIGRIS Zrt. alapította. A díj létrehozásának célja egyrészt az informatika szakma népszerűsítéséért legtöbbet tevő újságírók/szerkesztők munkájának elismerése; másrészt pedig olyan szakemberek megismertetése volt, akik maguk is alkalmazkodtak az információs társadalom folytonos kihívásaihoz, és annak újabb és újabb eszközeivel juttatták el az általuk fontosnak tartott tartalmakat, információkat a szélesebb közvéleményhez. A díjakat évente neves közéleti szereplőkből, szakemberekből, üzletemberekből álló zsűri ítéli oda, a megelőző évek díjazottjainak javaslatai, illetve az interneten beérkező szavazatok alapján. Az elismerés szakmai súlyát növeli, hogy 2008-ban a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság is csatlakozott a díj alapítójához és képviselteti magát a bírálóbizottság munkájában.

A 2009. év informatikai újságírója:**Bodnár Ádám**

Bodnár Ádám a HWSW, a weben publikált magyar informatikai hírmagazin főszerkesztője. Az általa jegyzett lap az igazi technológiai szakértők csemegéje. A portál neve a hardver és a szoftver szavak rövidítéséből alakult, ám a webhely az indulása óta eltelt időszakban jelentős tartalmi

változáson ment keresztül: ma már nem kizárólag a hardver és programok, hanem tágabb értelemben az informatika hírlapja. A lap 2000. március 14-én indult, akkor még elsősorban hardver és szoftverhírekkel. A főszerkesztői posztot 2004-ben vette át.

A lapot naponta átlagosan 50 ezer olvasó keresi fel, akik közel 300 ezer lapot töltenek le – beleértve a tartalmi oldalakon kívül a szakmai fórumot is.

A lap erőssége az informatikai kerekasztalként aposztrofált fórumon kívül az informatikai gazdasági rovat, illetve az is, hogy a lap az informatika egészével foglalkozó portállá vált az elmúlt évek során. Itt minden megtalálható, ami az informatikával kapcsolatos – mély szakértelmet igénylő technológia, blogok, bolhapiac, karrierszenner és a nagyobb, az információ-technológiát érintő átigazolások is.

Életmű plakettet kapott:

Mester Sándor

Informatikai pályáját a Mikrovilág-nál kezdte 1987-ben, egyszerű újságíróként, majd egy évre rá már főszerkesztőként jegyezte a lapot.

1990-től 1997 júniusáig a Computerworld-Számítástechnika, 1992-től ugyancsak 1997 júniusáig a PC World főszerkesztője is volt.

1977-ben átvált a „másik oldalra”: informatikai szakújságíróból egy nemzetközi szoftvercég, a Scala ECE

Hungary ügyvezetője lett. Két év múlva Brüsszelben vállalt állást: a ETIS nemzetközi távközlési-informatikai non-profit szövetség központi irodáját vezette és a tagságért felelős igazgatói posztot látta el. 2001 áprilisától 2007 elejéig az [origo] portál és portfólió fellendítésén fáradozott, 2003 elejétől mint hirdetési igazgató. 2007 óta tanácsadóként tevékenykedik. Idén, az NFÜ Közigazgatási Reform Programok Irányító Hatóságának független kommunikációs tanácsadójaként megalapozta a szervezet kommunikációs tevékenységét és részt vesz a végrehaj-

tásban. Ma is gyakorta megszólaltatott szakértője az Mr1-Kossuth Rádió informatikával, internettel foglalkozó műsorainak.

Alapítója a Magyarországi Vezető Informatikusok Szövetségének (VISZ), amelynek tiszteletbeli tagja. Aktív részese volt az Informatikai Vállalkozások Szövetségének (IVSZ) megújulásában – Gyurós Tibort támogatva.

Okleveles épületgépész-mérnök. Két könyve jelent meg eddig (Az európai álmom – Kívülállóknak az Európai Unióról, 2000; Multimóka – Nemzetközi cégek alulnézetből, 2001).

Kis hírek a nagyvilágból

A skandináv kezdeményezésre hazánkban 1998-ban bevezetett szabványos számítógép-használói vizsgarendszer, az ECDL (Európán kívüli országokban ICDL) mára 148 országban, mintegy 40 különböző nyelven érhető el. Mára az országok kidolgozták saját stratégiáikat, melyekkel újabb és újabb célcsoportokat céloznak meg a bizonyítványszerzés lehetőségével. Miután a képzés az elmúlt évtizedben számos fejlett és fejlődő országban már hozzáférhetővé vált a középosztály képviselői számára, ezért a különböző országokban működő nemzeti irodák egyre nagyobb arányban igyekeznek megszólítani a szociálisan hátrányos helyzetben lévőket, a földrajzilag elszigeteltebb vagy politikai szempontból veszélyeztetett területek – háborús övezetek – lakóit, illetve a fizikai és/vagy érzékszervi fogyatékkal élőket.

Az országok nemzeti irodáinak különböző stratégiai megközelítése egy cél felé irányul – hogy az ECDL mozgalom továbbra is teljesíthesse vállalt misszióját és világszerte egyre többek

számára jelentse a digitális írástudás egységes bizonyítványát.

Cikkünkben ezúttal a leginkább figyelemre méltó, illetve legérdekesebb nemzetközi gyakorlatok közül szemlélünk.

 Szép példáját mutatja az elhivatottságnak az UNESCO Cairo Office (UCO) és a UN Relief and Works Agency (UNRWA), mint ICDL licenstulajdonosok együttműködése a közel-keleti régió azon részein, ahol a bombázás következményeként több ezren meghaltak és megsérültek. A környék több száz iskolája teljesen megsemmisült számos köz- és magánépülettel együtt. Az UN Relief and Works Agency (UNRWA) 2008 decembere és 2009 januárja közötti merényletek és bombatámadások ideje alatt is megteremtette az oktatás körülményeit, megtartva a zavargások előtti statisztikai eredményeket.

Igen kreatív és életképes piachódítási módszert találtak ki Új-Zélandon, ahol többek között egy mobil kisbuszon berendezett informatikai laborban tartanak ICDL kurzust, naponta két helyszínen, Touranga városában. Ezek a helyszínek főleg művelődési házak, nyugdíjas klubok, templomok, városi parkolók.

Néhányan a vevői vizsacsatolás és a régiók közötti kapcsolattartás minőségében értek el számottevő

eredményeket, Dél-Afrikában külön „Kapcsolattartó Menedzsert” neveztek ki,

Görögországban pedig egy teljes „Call Centert” hoztak létre a vevői észrevételek és reklamációk fogadására.

A digitális esélyegyenlőséget szolgálja az a kambodzsai projekt (SpringBoard4Cambodia), amellyel fejlesztik az országban a „Polpotkor” pusztításai nyomán részben megsemmisült vidéki oktatási rendszert. A SpringBoard4Cambodia és a World Education 2008 júliusában elindított vizsgálatának célja, hogy kiderítse, milyen módon lehetséges a digitális írástudást fejleszteni az alacsony infrastruktúrájú vidéki területeken. A fő probléma az, hogy az iskolák zömében még megfelelő konnektor sincs, és a folyamatos áramellátás sem mindig biztosított. A helyi iskolák fejlesztéséért létrehozott „Schools for Life” (SfL) program számára az igazi áttörést az alacsony energia- és infrastruktúra igényű, a „Thin Client” számítógépes laborok jelentették. Ez tette lehetővé, hogy a vidéken tanuló középiskolások világszinten elismert képzésben, így ECDL-képzésben is részesüljenek.

Bár a vakok számára optimalizált számítógépet már a kilencvenes években bemutatták, az ECDL képzésbe való integrációt a képernyőol-

vasó programok (JAWS, HAL/Super-Nova) és a Braille írásban megjelent tankönyvek (Horvátország), a Braille-féle monitor és billentyűzet (Irán), az automatikus teszt kiértékelő rendszer, az „inATES 5.0” kifejlesztése (Görögország) tették lehetővé.

 Az NJSZT, mint magyar nemzeti iroda, a vakok és gyengénlátók egyenlő esélyhez juttatása érdekében kifejlesztette az „Képernyőolvasó és karakterfelismerő” ECDL modult, amelyet az ECDL Alapítvány akkreditált, és amely a nem-látók számára alternatívát jelent a Prezentáció modul helyett annak érdekében, hogy a vizsgázók a teljes, 7 modulos bizonyítványt is megszerezhesék.

 A nemek közötti esélyegyenlőséget, mint helyi kihívást kívánta elősegíteni az egyiptomi központ egy olyan sikeres nőkről készített riportsorozattal, akik rendelkeztek ICDL bizonyítvánnyal.

 A francia Védelmi- és Munkaügyi Minisztérium által létrehozott Etablissement Public d'Insertion de la Défense (EPIDE), amely szociálisan sérült és viselkedési problémákkal küzdő tizenévesek rehabilitációját segíti elő, ECDL képzésekkel biztosítja azt, hogy a kikerülő fiatalok versenyképes ismeretekkel gyarapodva hagyassák el az intézményt.

Néhány ország egyedülálló módszerekkel élt programja megvalósítása során. Egy rendszer akkor lesz könnyen hozzáférhető és akkor fog könnyedén elterjedni, ha azt más, már meglévő rendszerekhez, szervezetekhez integrálják:

 Románia a tanárok képzését tartotta fontosnak és kormányzati szinten építette be az ECDL-t a képzési rendszerébe: kreditpontot kapnak a tanárok a bizonyítvány megszerzéséért.

Hasonló a helyzet Horvátországban, ahol szintén „főntről” motiválják az iskolai alkalmazottak informatikai képzését.

 Itthon az ECDL 2000 óta a nemzeti pedagógus-továbbképző rendszer része, sőt, a 2009. július 1-jén életbe lépett jogszabály szerint ahhoz, hogy egy pedagógus kreditpontot kapjon az ECDL-ért, elegendő bármikor és bárhol (akár tanfolyam nélkül, csupán vizsgázással) megszerzett bizonyítványát bemutatni – míg korábban ehhez kötelező volt az akkreditált tanfolyamokat teljes óraszámában látogatni.

 Az arab világban a legnagyobb légiforgalmat bonyolító társaság, az „Emirates Airlines” vette fel képzési sorába az ICDL-t. Oktatási koncepciója értelmében a cég lehetőséget biztosít „kiöregedett” légikísérő alkalmazottai számára, hogy a későbbiekben hasznosítható tudásra, bizonyítványra tegyenek szert, mielőtt a céget elhagyni kényszerülnek.

 Egy katonai szervezet képzési rendszerébe való integrációra érdekes

példa a Holland Királyi Haditengerészet (Royal Netherlands Navy) lépése, hogy információk technológiában járatos munkaerőit és újoncait ECDL képzésben részesítse. Mivel főként az újoncokkal való munkát akarják megkönnyíteni, ezért a képzőközpont (Royal Netherlands Navy Training Institute) évente több mint 800 kurzust bonyolít le. Eleinte – a szigorú biztonsági követelmények miatt – az újoncokat civil képzési központokban képezték ECDL-re, azonban a képzés nem volt kellően hatékony, mivel ezek a központok nélkülözték a képzéshez szükséges katonai alkalmazásokat.

Ezért mindkét fél – a Védelmi Minisztérium és az ECDL Netherlands – bevonásával tárgyalások kezdődtek arról, hogy a képzés katonai környezetbe illeszthetővé váljék.

Végül kettős védelmi rendszert építettek ki, megvédve a Minisztérium belső intranet hálózatát a biztonsági kockázatoktól. Az ECDL képzés a szervezeten belül zajlik, de egy olyan hálózatot használ, mely elszigetelt a belső hálózattól.

Mikor a képzés vagy a vizsgáztatás lezajlott, a gépek – az internet kiiktatásával – újra csatlakozhatnak a belső hálózathoz.

tásával – újra csatlakozhatnak a belső hálózathoz.

 Látványos marketingfogással hoztak „életerőt” az ECDL háza tájára az olaszok a frissített követelményrendszer (Syllabus 5.0) bevezetésének kapcsán.

Az ECDL a tejhez hasonlóan „élet, erő, egészség” szimbólumaként vonult be az olasz köztudatba, a szellemes dizájnnak és az országsszerte több nagyvárosban (Milánóban, Nápolyban, Pisában és Cataniában) lebonyolított nagyszabású rendezvényeknek köszönhetően.

Binder Ádám

Beszámoló...

folytatás az első oldalról

◆ *Nagy Mátás* a Wifi falu programról beszélt, **Siroki László** pedig egy konkrét projekt tapasztalatait foglalta össze. A hitelekkel, olcsó számítógépekkel, és nem utolsósorban megfelelő tájékoztatással támogatott program a felzárkózni szándékozókra hivatott segíteni. Pozitív tapasztalatok szerencsére bőven akadnak, sokan már a megismert új lehetőségeket, a világhálót kihasználva kerestek és találtak munkát.

◆ *Surján György* „Mit gyógyít az információ? – Digitális esélyegyenlőség és egészség” c. előadásában az eVITA program került bemutatásra. A DE konferencia szempontjából az a legfontosabb üzenet, hogy az ICT egyfelől javítja az egészség tekintetében az esélyegyenlőséget, másfelől új törésvonalak mentén újabb egyenlőtlenségeket teremthet.

A konferencián került sor az NJSZT díjainak, valamint az Év informatikai újságírója-díj átadására.

A 3. DE! konferencián elhangzottakról a következő Mi Újságban számolunk be részletesen. Az előadások prezentációi és az internetes közvetítés elérhetők a www.njszt.hu oldalról.

Fülöp Henrik

HIRDETÉSI MELLÉKLET

Elektronikus levéltár

Gépre kerül a múlt

A nyílt társadalom kiépítésének egyik fontos eleme a közre tartozó dokumentumok minél szélesebb körű megismerhetősége. Az elektronikus levéltár megvalósítása – a közigazgatás működésének korszerűsítésén túl – e célt is szolgálja.

A magyar közigazgatás előtt még hosszú az út, amelyet végig kell járnia a teljesen papírmentes ügyintézésig, ám egyre több dokumentum immáron csak elektronikus formában létezik. Merőben új helyzet elé állította e tény az e dokumentumokat tároló, archiváló szervezeteket és intézményeket. Olyan új módszereket, eljárásokat kell bevezetniük, amelyek egyrészt a papíralapú dokumentumokéhoz hasonlóan hosszú távon – több évtizedes vagy évszázados távlatban – is képesek megoldani a biztonságos, hozzáférhető tárolást, másrészt kihasználják az informatika olyan előnyeit, mint a kereshetőség vagy a távoli hozzáférés.

A nemzeti adatvagyon megőrzése

A keletkező dokumentumok megfelelő tárolása azért is kiemelten fontos, mert ezek az iratok meghatározó részei a nemzeti adatvagyonnak és alapját képezik a közigazgatási ügyek lefolytatásának, az e-közigazgatás működésének.

A technológiai fejlődésnek, az infokommunikációs eszközök széleskörű alkalmazásának és nem utolsósorban a kormányzati fejlesztéseknek köszönhetően az elektronikus iratok mennyi-

sége exponenciálisan nő. Számos előnye mellett ez azonban egy új veszéllyel is fenyeget: amíg a hosszú távú tárolásukat meg nem oldják, nagy a kockázata annak, hogy néhány év alatt hozzáférhetatlenné, olvashatatlanná válnak.

A keletkező iratok nagy része ráadásul nem csak a jövő történészei számára érdekesek: a jelenben és a közeljövőben is alkalmasak joghatás kiváltására (vagyis jogi következményeik lehetnek). Más részüknek az információs értéke jelentős, így nyilvánvalóan nem engedhető meg, hogy megsemmisüljenek. Mindemellett a civil társadalom fejlődésével az e dokumentumokban tárolt információk megőrzésével és az azokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos társadalmi igény is erősödik.

A cél fontosságát az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program Irányító Hatósága is felismerte, és útjára indította a szükséges projektet. A mai igényekhez alkalmazkodó levéltári háttér és a kapcsolódó szolgáltatások kifejlesztéséhez az „Elektronikus Levéltár” című kiemelt projekt kínál 2,9 milliárd forint összegű támogatást.

Testre szabott feladatok

A projekt fő célja az úgynevezett közfeladatot ellátó állami és önkormányzati szervek működése során elektronikus keletkezett nemzeti adatvagyon hosszú távú megőrzésének, kezelésének és hozzáférhetővé tételének megoldása. Természetesen nem lehet cél minden egyes irat megőrzése, ezért a jogszabályokkal összhangban a projekt csak az elektronikus iratok iratkezelési szabályzatában foglaltak szerint maradandó értékűnek minősülő, azaz selejtezés után is megőrzendő hányadának archiválására vonatkozik.

A projektet megvalósító konzorcium

három tagja a Magyar Országos Levéltár, Budapest Főváros Levéltára és a Kopint-Datorg Zrt. A tagok közötti feladatmegosztásnak megfelelően a Kopint-Datorg egyrészt a projektkoordinációért felelős, másrészt kialakítja és bevezeti a központi archívum szolgáltatásait, amelyek katasztrófatűrő módon lesznek képesek ellátni a szükséges archiválási feladatokat.

A Magyar Országos Levéltár és Budapest Főváros Levéltára a szabályozási és szakmai irányítási feladatok mellett a saját levéltári feldolgozást biztosító alkalmazói rendszerek kialakítását végzi el: új levéltári technológiai központokat és archiváló laboratóriumokat állítanak fel.

Mindenkinek hoz valamit

Vékony Miklós, a Kopint-Datorg projekttel foglalkozó szakértője elmondta, hogy a fejlesztés révén az érdeklődő külső szervezetek és személyek számára elektronikus úton is elérhetővé válnak az érintett levéltári anyagok. A konkrét szakmai célok mellett a projekt hozzájárul az esélyegyenlőség javításához és a tudásalapú társadalom kiépítéséhez, eredményeinek terjesztéséhez. A fejlesztés továbbá kötelező állami feladatok elvégzését is lehetővé teszi.

A projekt megvalósítása több részfeladatból áll: megteremtik az elektronikus levéltár szervezeti struktúráját és működési feltételeit; kialakítják az iratkezelési és informatikai szabványosítás kormányzati folyamatait; és megfogalmazzák a közfeladatot ellátó iratképző szerveknél keletkezett maradandó értékű elektronikus iratok átvételi, feldolgozási, hozzáférhetőségi és használati feltételeit.

A szakértő kiemelte, hogy az elektronikus levéltár a lakosság számára is elérhetővé teszi a nyilvános iratokat, valamint a kutatás lehetőségét nyújtja az ezzel foglalkozó szakembereknek. Fontos jellemzője a projektnek, hogy a levéltári szolgáltatások igénybevételét nonprofit módon tervezik, vagyis nem kell majd értük pénzt fizetni.

A melléklet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közigazgatási Reform Programokat Irányító Hatóságának megbízásából készült.

HIRDETÉSI MELLÉKLET

Ütemezés

Az Elektronikus Levéltár létrehozására szolgáló projektet 2009. február 1-jén kezdték meg, a befejezés határideje 2011. szeptember 30.

A beszállítókat, alvállalkozókat nyílt közbeszerzésekkel választják vagy választották ki. A tervezési feladatok elvégzése a vége felé közeledik: e projektrészt a ProofIT nevű cég

hajtja végre. Lezárult a minőségbiztosítási nyílt közbeszerzés; az eljárásban a Kürt Zrt.-t választották ki megvalósítónak.

Folyamatban van (és várhatóan november végén zárul) a szabályozási nyílt közbeszerzés, amelynek célja, hogy kiválasszák a projekt szabályozási környezetének kialakítására, az ehhez kapcsolódó javaslatok megtételére alkalmas szakértőt. A szabályozási tevékenység azért fontos, mert a

jogszabályi környezet csak részben van meg, és ennek kiegészítéséhez további javaslatokra van szükség. A szabályozási munka egy munkacsoport keretében zajlik, ez teszi meg a javaslatokat az illetékesek felé. Elkészült a megvalósítandó hardver- és szoftverrendszer közbeszerzésének dokumentációja is.

Az eddigi lebonyolítást és a közbeszerzéseket már ellenőrizték az illetékes szervezetek, és minden rendben találtak.

Fejlesztés a civil szervezeteknek

A társadalmi élet két fontos területén válik egyszerűbbé az ügyintézés jövő augusztustól.

A bírósági munka felgyorsításában, hatékonyabbá tételében fontos a szerepe az informatikának. Az igazságszolgáltatás – jellegéből adódóan – nagy mennyiségű iratot, dokumentumot „termel”. Ha ezt a jelenleg még elsősorban papír alapú iratkezelést sikerülne elektronikus útra terelni, akkor nem csak gyorsabbá, olcsóbbá és ügyfélbarátabbá válna a különböző ügyek lebonyolítása, hanem a környezetvédelem érdekében is tennénk – mindkettő mindannyiunk közös érdeke.

A nyilvánosság ereje

A bírósági munka hátterének megújítását azonban nem csupán a hatékonyság és a költségsökkentés, hanem jogszabályi kötelezettség is indokolja. A Polgári Törvénykönyv és a hozzá kapcsolódó 1067/2007. számú kormányhatározat alapján a civil szervezetek esetében meg kell teremteni az elektronikus alapítványi bejegyzés lehetőségét. A csődeljárások esetében még szigorúbbak a jogalkotók: 2010 júliusától a jogi személyiséggel rendelkező szervezetek számára kötelező lesz a csődeljárás elektronikus indítása.

Vagyis több szempontból is indokolt az a kiemelt projekt, amelyet a terület

egyik szakmai felügyelőjeként az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala (OITH) hajt végre: a „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja” című, EKOP-1.1.5. jelű projektre az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program 990 millió forint támogatást nyújt.

Mindkét terület fejlesztésére nagy szükség van. Jelenleg a civil szervezetek működésével kapcsolatos elektronikus szolgáltatások száma és színvonala ugyanis messze elmarad a hasonló lakossági és céges e-szolgáltatásokétól. A civil szféra öröndetes fejlődése az ügymennyiség dinamikus növekedésével jár együtt: a bejegyzési folyamat informatikai támogatása létfontosságú.

A fejlesztés révén egyúttal a csőd- és felszámolási eljárások is egyszerűsödnek. Mind az érintettek, mind a nyilvánosság számára hozzáférhetővé válnak a fontos információk: az ügyfelek pontos tájékoztatást kapnak az eljárással kapcsolatos tennivalókról, elérhetőségekről, és letölthetik az elektronikus formanyomtatványokat is.

Alapítványok előnyben

Dr. Réczey Katalin, a projektgazda osztályvezetője szerint a mostani munka szorosan összefügg az OITH másik projektjével, a cégbírósági rendszer fejlesztésével is. Bár látszólag három külön területről van szó (civil szervezetek bejegyzése, csődel-

járás és a cégbírósági eljárások), ám mindegyiknek közös eleme a bírósági eljárások elektronizálásának elmélyítése. Az elektronikus kapcsolat azonban nem csak a külső partnerekkel (civil szervezetekkel, cégekkel) kapcsolatban valósul majd meg, hanem egyidejűleg a belső bírósági folyamatok elektronizálása is lezajlik (például az ügyek másodfokra való felterjesztésénél).

A civil szervezetek esetében a törvényi feltételek alapján jelenleg az alapítványok bejegyzésének elektronizálása zajlik. A fejlesztések eredményeképpen lehetővé válik a teljeskörű elektronikus ügyintézés (miközben megmaradnak a papír alapú eljárások is), vagyis a civil szervezetek elektronikus úton is benyújthatják bejegyzési kérelmüket, bejelenthetik az adataikban beálló változásokat, illetve eleget tehetnek további adatszolgáltatási kötelezettségeiknek.

Az így létrejövő és bővülő adatbázis egyes adatai elérhetővé válnak olyan intézmények számára (APEH, Magyar Államkincstár), amelyek hatósági feladatokat látnak el e szervezetek működésével kapcsolatban, ezzel is javítva e szegmens átláthatóságát. A fejlesztés során olyan tartalmú és szerkezetű adatbázist kell kialakítani, amely képes kapcsolódni a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által működtetett „civil információs portál” felületéhez és szolgáltatásaihoz is. Bár a fejlesztés most csak az alapítványi bejegyzésre irányul, a rendszer megteremti a jövőben bővítés lehetőségét is.

HIRDETÉSI MELLÉKLET

Alig egy év

A Munka szervezeti oldalról viszonylag egyszerű, mivel egyedül az OITH a végrehajtó, természetesen alvállalkozók, szolgáltatók bevonásával. Már elkészítették a közbeszerzési ütemezést is: a beruházás főbb elemei a szoftver- és hardverbeszerzés, a portál elkészítése, az informatikai bizottság kialakítása és a környezeti fenntarthatóság témaköre lesznek. Az első beszerzési szakasz már megtörtént, a projekt tervezési, minőségbiztosítási és projektmenedzseri feladatait a Stratis Kft. fogja elvégezni.

Az OITH szakértője szerint a projektet sikeresen le tudják zárni a támogatási szerződésben is szereplő határidőre (2010. augusztus 31.), így jövőre már közvetlenül érezhetőek lesznek az elektronikus eljárások előnyei a mindennapi gyakorlatban.

Összehangolás az agrár-támogatásokért

A kölcsönös megfeleltetés (KM) rendszerének bevezetését európai uniós tanácsi rendelet írja elő a közös agrárpolitika szabályrendszerén belül. A KM lényege, hogy a gazdálkodók akkor juthatnak hozzá maradéktalanul az uniós agrár- és vidékfejlesztési támogatásokhoz, ha a mezőgazdasági termelésre vonatkozó különféle jogszabályi előírásokat betartják. E jogszabályi előírások jellemzően az alapvető gazdálkodási, valamint a legfontosabb növény-, illetve talajvédelmi, állategészségügyi, élelmiszerbiztonsági és környezetvédelmi előírásokat tartalmazzák.

A KM bevezetése mögötti elv alapvetően az, hogy az uniós által a mezőgazdaság számára juttatott jelentős pénzügyi támogatások egyértelműen kapcsolódjanak azokhoz a széles tár-

sadalom által érzékelhető „szolgáltatásokhoz”, amelyeket a mezőgazdasági termelés nyújt, de amelyek többletköltségei a termékek árában nem, vagy csak igen korlátozottan érvényesülnek. Korábban e kapcsolat nem volt elég egyértelmű, így előfordulhatott, hogy egy termelő akkor is megkapta maradéktalanul az általa igényelt támogatást, ha közben súlyos talajvédelmi szabálysértést követett el.

A fenti jogszabályi előírások ellenőrzése különféle szakhatósági eljárások keretében zajlik – alapvetően a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) felügyelete mellett –, míg a támogatások kezelését ettől elkülönülten kezelik; ennek felelőse elsősorban a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH). Ahhoz, hogy a szakhatósági ellenőrzések eredményei úgy jussanak el a támogatáskezelési rendszerbe, hogy ez a gazdálkodók számára ne járjon többlet-adminisztrációval (például ne nekik kelljen újabb igazolásokat begyűjteniük az egyik hivataltól és benyújtani ugyanazokat a másikhoz), a két hivatal ellenőrzési és informatikai

rendszerét össze kell hangolni. E célt szolgálja az „Agrártámogatások kölcsönös megfeleltetési rendszere” című projekt, amelyet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által vezetett konzorcium valósíthat meg az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program 2,7 milliárd forint összegű támogatásával.

A konzorciumvezető MVH tájékoztatása szerint a projekt 18 projektelemre bomlik, amelyek lebonyolításához összesen tíz közbeszerzési eljárást kell lefolytatnia az MVH-nak és konzorciumi partner MgSzH-nak. Az eljárások közül négy csúszásokkal ugyan, de már túl van a szerződéskötésen, és folyik a végrehajtás (ilyenek például a projektmenedzsmentre vagy a fejlesztések minőségbiztosítására kiírt beszerzések); másik négy az eljárás különböző szakaszaiban szerződéskötés előtt áll; kettő az előkészítési szakaszig jutott el. Az informatikai fejlesztési feladatok nagy része így 2009. november-től indult el. A projekt várhatóan az előzetes terveknek megfelelően 2010 szeptemberében fog zárulni.

6 millióan még egyszer sem vették igénybe az internetet

Egyszerűsített szoftver idősebbeknek Nagy-Britanniában

Egyszerűsített szoftverrel ösztönzik Nagy-Britanniában a 65 év felettiek PC-használatát, akik közül több mint 6 millióan még egyszer sem vették igénybe az internetet.

A SimpliCITY, azaz az egyszerűsítésre keresztelt szoftver a számítógép leggyakrabban használt alkalmazási területeire irányítja a felhasználót. A képernyőn mindössze hat jól látható ikon található, amelyek például a levelezőrendszert, a csevegőprogramot vagy a böngészőt nyitják meg. A gép haszná-

latát a rendszerrel telepített 17 oktató videó is segíti.

A nyílt forráskódú Linux operációs rendszeren alapuló számítógépeket postai megrendelés alapján készítik, és két héten belül szállítják – olvasható a BBC hírportálján.

A rendszer lényege, hogy a Windowsnál megszokott bejelentkező képernyők és a különböző „rejtett” almenük helyett a fontosabb funkciók azonnal, jól elkülönített gombok formájában jelenjenek meg.

A rendszer lelkét jelentő szoftver a www.eldy.eu oldalról ingyen letölthető, így a már meglévő Windows vagy Linux alapú számítógépek is átalakíthatók az idősebbek számára.

A brit kormány felmérése szerint a világhálózhoz még nem csatlakozott idősök évente több száz fonttól esnek el azzal, hogy nem spórolhatnak az internetes vásárlásokkal, és lemaradnak a szolgáltatók, bankok online kedvezményeiről.

SimpliCITY Computers, 2009. nov. 12.

Internet az idősek klubjaiban

Bezárkózás helyett nyitás a világra. Ez a szándék vezette Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának vezetését, amikor 114 érdeklődő részvételével, tanfolyamokon ismertette meg az internet adta lehetőségekkel a kerületi időseket. Az Óbudai Gondozási Központ hét idősklubja összesen tizennégy hordozható számítógéppel gazdagodott.

Bús Balázs polgármester azért javasolta az „Internet a klubban” című program megvalósítását, hogy az idős emberek is bekapcsolódhassanak a digitális térben zajló folyamatokba; érdeklődési körüknek megfelelően megismerjenek személyeket, eseményeket. Lehetővé válik az elektronikus ügyintézés, tájékozódhatnak nyitvatartási-, rendelési időkről letölthetnek kiállítandó nyomtatványokat. Rátalálhatnak régi barátokra és szót válthatnak rokonaikkal, ismerőseikkel naponta is a drága telefonhívások helyett.

Az NJSZT által kidolgozott e-ügyintézés-képzést abban a reményben indították, hogy a kerület lakosságának jelentős hányadát sikerül megnyerniük az ügynek.

Csombordi Kálmán Számítógépes Klub

Megtartotta első éves közgyűlését az NJSZT által patronált Csombordi Kálmán Számítógépes Klub, amelyet a Vadász utcai nyugdíjas garzonház lakói alapítottak 2008-ban.

A klub, amely azóta sajnálatos módon elhunyt kezdeményezőjéről kapta a nevét, egyre több lelkes és tanulni vágyó tagot számlál, akiknek Kürtössy Nándor kollégánk tart rendszeres internetes oktatást a Netszeregy program szellemében.

A közgyűlésen Csikár László elnök és Raffai György elnökhelyettes rész-

letesen beszámoltak a klub működéséről és pénzügyi helyzetéről, majd kellemes informális keretek között folytatódott a találkozók.

A klubnak csak a ház lakói lehetnek tagjai, ezért is nagy megtiszteltetés, hogy a tagság az NJSZT két munkatársát: Kürtössy Nándort és Szedlmayer Beát tiszteletbeli taggá fogadta. A klub fennállásának első éves évfordulója alkalmából az NJSZT a Netszeregy – három nap alatt az internet körül program teljes tananyagkészletének két példányát ajándékozta a klubnak.

(SZB)

Rendezvény – soroló

SYSTEMS után

Változatlan helyen, de új néven, új profillal rendeztek informatikai kiállítást és konferenciát a bajor fővárosban, Münchenben október 20–22. között. Így indult a dolog, majd kiderült, hogy ez jóval több ennél, mert céges ismertetőkön, továbbképzéseken, fórumokon kívül társasági események – díjkiosztók és hatalmas bulik együtteséről volt szó.

A kiállítás területe jelentősen lecsökkent – alig nyolcvan kiállítási stand volt, viszont ez alatt a három nap alatt tizenhat konferencia várta a résztvevőket – kb. 275 előadással. A szervezők több világhírű szakembert kértek föl a kulcsfontosságú előadások megtartására: *Don Tapscott, Soumitra Dutta, Jesse James Garrett*.

Egésznapos konferencián foglalkoztak a kistávolságú rádiós adatátvitellel (bluetooth). Kezdetben a mobiltelefon esetleges káros sugárhatását csökkentette az által, hogy agyunk közeléből távolabbra vitte azt, közbeiktatva egy lényegesen kisebb teljesítményű rádiós kapcsolható eszközt, a fülre igazítható „kommunikátort”. Azóta számos alkalmazást dolgoztak ki például a nyomkövetés terén (fontos személyek, veszélyes helyen tűrázó, vadállatok). A jeladók már olyan parányiak, hogy akár rovarok (méhek) is nyomon követhetők.

A Microsoft az utolsó napra időzítette új termékének kereskedelmi bejelentését – már kapható a Windows 7. De vajon olyan jól sikerült termékről van szó, ahogyan azt állítják?

◆ Mindig sok bírálat érte a gyártót, hogy a hardvergyártók kezére játszik, mert az újabbnál újabb verziók csak az egyre nagyobb teljesítményű gépeken futottak csak. A Windows 7 gond nélkül működik azon a gépen, ahol az XP.

◆ Mióta a Windows gépre került, mindig extra idő kellett, hogy bekapcsolás után rendelkezésre álljon, s kellett ez még a gép kikapcsolása

előtt is, hogy a beállításokat elmentse. Ha hálózatban volt, akkor még tovább tartott a „bootolás” – zúgolódtak is miatta a felhasználók. Majd 20%-kal rövidebb idő alatt állt tetterre készen az új – rokonszenvét elnyerve a hordozható gépek tulajdonosainak, akik napjában többször ki-be jelentkeznek. Mindezt annak köszönheti, hogy kisebb lett az operációs rendszer mérete, hatékonyabban kezeli a tároló perifériákat – ezzel együtt megnőtt a műveleti sebessége is.

◆ Kifinomultabb, biztonságosabb a jogosultságkezelése.

◆ Takarékosabban bántik az akkumulátor kapacitásával, ugyanakkor kijelzi a feltöltésig hátralévő várható üzemidőt.

Csak három témát említettem a számtalan újdonságból. Köszönjük a támogatást az MVM Informatika ZRt-nek és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaságnak, akik jóvoltából megvalósulhatott ez a tanulmányút.

gyulai

discuss & discover
beyond bits and bytes.

FELHÍVÁS ELŐADÁSOK TARTÁSÁRA!

NETWORKSHOP 2010

Debreceni Egyetem, 2010. április 7–9. • Turoriálok, 2010. április 6.

A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Intézet (NIIFI), a HUNGARNET Egyesület és a Magyar Internet Társaság tizenkilencedik alkalommal rendezi meg országos NETWORKSHOP 2010 konferenciáját.

A rendezvény házigazdája a Debreceni Egyetem. Az évek során ez a rendezvény a hazai számítógéphálózati, informatikai élet (internet) legrangosabb eseményévé nőtte ki magát.

Itt találkoznak e rohamosan fejlődő terület technológiájának, alkalmazásainak kutatói, fejlesztői, a gyártók, a szolgáltatók és a felhasználók.

A témák részletes leírását, a tervezett időbeosztást, a jelentkezési feltételeket, és az egyéb tudnivalókat az alábbi honlapokon találják: <http://nws.niif.hu>, <http://www.niif.hu/rendezvenyek/networkshop>, <http://www.confours.mtesz.hu/nws2010>

A rendezvény témakörei:

1. Adathálózati technológiák és fejlesztések; 2. Közoktatás, felsőoktatás, e-learning;
3. Tartalomszolgáltatók: könyvtárak, levéltárak, múzeumok;
4. Alkalmazásfejlesztési és üzemeltetési technológiák; 5. Szuperszámítástechnika, GRID;
6. Hálózatbiztonság, hálózatmenedzsment, köztes rendszerek (Middleware);
7. Jogi, etikai szabályozási kérdések; 8. A HUNGARNET közösség kiemelt ÚMFT projektjei

A konferencia szervezői a NIIFI Intézet és a Conference Tours Kft.

Várjuk jelentkezésüket!

XIV. HUNGAROLOGO KONFERENCIA

Idén a tizennegyedik alkalommal rendezte meg az NJSZT MicroWorlds Logo Szakosztálya szeptember 26-án, a Budapesti Műszaki Főiskolán a logo-pedagógiával foglalkozó szakmai tanácskozást. Szakmai támogatók: a BMF Tanárképző és Mérnökpedagógiai Központja, az Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete (ISZE) és a Neveléstudományi Egyesület voltak.

A konferencia elnökségének tagjai: *Dr. Hassan Elsayed*, a BMF TMPK főigazgató-helyettese, *Dr. Karlovitz János Tibor*, a Magyar Pedagógiai Társaság

elnökségi tagja, *Karlovitz János*, a TANOSZ elnöke és *Kőrösné dr. Mikis Márta*, ISZE elnök voltak.

Dr. Borbély Endre (BMF KVK) levezető elnök köszöntötte a megjelenteket, és elmondta személyes benyomásait, ismerkedését a Logo-pedagógia felsőoktatásban való alkalmazásával kapcsolatban.

Kovács Győző, a Corvinus Egyetem díszdoktora lelkesen számolt be a Garay-versenyt felváltó a Neumann János programozói verseny tapasztalatairól: egyre több pályamű érkezik, ezért a következő évben külön csoportban bírálják, díjazják a logo-alkotásokat.

A szakosztály vállalt a Vajdaságba is egyhetes előadás-körutat, a Logo nyelv

és a logo-pedagógia népszerűsítésére.

A Logo-pedagógia szoros összefüggésben áll a konstruktivista oktatási módszerek alkalmazásával. Olyannyira, hogy a 2010-re tervezett EUROLOGO konferencia témája a paperti elveket valló konstruktivista pedagógia.

A hazai iskolai változásokról, Kőrösné dr. Mikis Márta számolt be. A prezentáció kivetített képei megtalálhatók a szakosztály honlapján. (www.freeweb.hu/mwlogo/)

A Logo felsőoktatásbeli szerepéről, lehetőségeiről Dr. Farkas Károly előadása szólt. A MicroWorldsEx-ben készült prezentáció anyaga a szakosztály honlapjáról letölthető.

Kőrösné dr. Mikis Márta

Tallózó

Nincs olyan, hogy jó vagy rossz döntés. Csak döntés van, aminek a következményeivel természetesen nem mindenki elégedett.

Nem ritka eset, amikor egy felsővezető úgy érzi: borzasztóan magányos, problémáit sem a munkatársaival, sem a családjával nem tudja megosztani. Vajon rosszul végzi a munkáját, aki ilyen problémákkal szembesül, illetve mit tehet egy cégvezető az elmagányosodás ellen?

„Egy felsővezető környezetében általában nincs még egy olyan ember, akinak ugyanaz a felelőssége, mint az övé. [...] Tovább nehezíti a vezér dolgát, hogy környezete jó döntéseket vár el tőle, miközben nincs olyan, hogy jó vagy rossz stratégiai döntés. Önmagában egyik döntés sem jó vagy rossz, és ezt egyedül a felsővezető tudja. Régen elmúlt már a lovagkor, amikor a tanár vagy a pap kristálytisztnak megmondta, hogy mi a jó, és mi a rossz, mi szerint kell eljárnia egy lovagnak.

A mai vezetők inkább olyan helyzetben vannak, mint Shakespeare vagy Ibsen hősei. Mint például Macbeth, aki a dráma végén sem tudta eldönteni, hogy jó vagy rossz célért küzdött” – vélekedik *Mérő László* matematikus, az ELTE egyetemi tanára.

Jámbor ember ne legyen vezérigazgató!

A döntéshozóknak tehát el kell fogadniuk a magányosságot, mert az – legalábbis egy bizonyos mértékig – elkerülhetetlennek látszik.

Egy felsővezető leginkább a hasonzorúakkal, tehát más vállalatok első számú embereivel tudja megosztani problémáit, és nagy valószínűséggel még egy remek párkapcsolat sem enyhítheti ezt a fajta döntéshozói magányosságot. Egyszerűen azért, mert aki más élethelyzetben van, az nem érti a döntéshozó dilemmáit.

Kell egy üzleti coach

A tapasztalatok szerint a vezetők többsége ugyanolyan okos és értelmes, mint mondjuk egy professzor vagy egy dramaturg. A vállalati döntéshozók azonban nem engedhetik meg maguknak, hogy minden évben elolvassák az éppen aktuális könyveket, és így szélesítsék látókörüket. Egyszerűen nincs idejük az elmélyült olvasásra, mert a nap legnagyobb részében cégüket vezetik. Hogy lehet ezen a problémán segíteni? Például üzleti coach alkalmazásával. A jó üzleti coach rendszerint tájékozott, művelt ember, aki sokat segíthet a döntéshozóknak azzal, hogy az elérhető legfrissebb tudás szemszögéből világítja meg a stratégiai problémákat.

Az üzleti coach csak egy eszköz, egy erőforrás a vezető számára.

Ugyanúgy dolgozik a keze alá, mint a főkönyvelő vagy akármelyik programozó. Egy sikeres vezető nem lehet meg üzleti coach nélkül, aki bizonyos értelemben a vezető hasonmása.” – hívja fel a figyelmet *Mérő László*.

Csúcsvezetők egymás között

Ilyen céllal tervezi elindítani azt a felsőfokú akadémiát, ahol egymás között lehetnek a csúcsvezetők, és ahol igazi tanárok vezetnek a kurzusokat, nem yuppie-k. [...]

Mérő László szerint elmúlt a „bunkó” vezérigazgatók kora. A cégvezetők igenis fogékonyak minden újra. [...]

Jellemző, hogy a résztvevők jól akarják érezni magukat egymás között, és ha még okosodnak is, az már hab a tortán.

IT Business, 2009. szeptember 22.

**A GALAKTIKA ajánlata a
Neumann János
Számítógép-tudományi
Társaság tagjainak**

**EURÓPA LEGJOBB
SF MAGAZINJA**

**Fizessen elő most
kedvezményesen,
egy évre 8340 forintért
a www.galaktikabolt.hu-n!**

Két szó, amely nem rengette még meg...

Kedves Olvasó!

Digitális Esélyegyenlőség: 2 szó, amely nem rengette még meg (elégé) hazai világunkat. Sokan, sokféleképpen és nem keveset beszélünk róla, de vajon tesz-e mindenki annyit és úgy, hogy az valóban értékteremtő legyen? Miért is lenne ez fontos és hovatovább elkerülhetetlen is? Legrövidebb válasz: az információs társadalom nem szabadon választott, szeretem vagy nem szeretem kategória. E felismerés hiánya óriási hátrányt jelent az ország számára.

Kicsit bővebben: Minek is a hiánya?

- ◆ annak, hogy barátságban legyünk a bennünket körülvevő eszközökkel,
- ◆ annak, hogy használni tudjuk azokat,
- ◆ annak, hogy segítségükkel az életünk könnyebbé váljon,
- ◆ annak, hogy az eszközök segítségével többet, jobban és máshogy tudjunk törődni az egészségünkkel,
- ◆ annak a felismerésnek, hogy az

információs társadalom korában élünk, és ennek figyelmen kívül hagyása néhány éven belül akár káoszhoz is vezethet,

- ◆ és persze annak, hogy tudatában legyünk e „szép új világ” veszélyeinek is.

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság az informatika legrégebbi, folyamatosan megújuló szakmai szervezete felismerte, hogy a tudás a civil társadalom iránti felelősségvállalásra kötelezi. Ennek során a programjában kiemelt fontosságot kapott és kap napjainkban is a Digitális Esélyegyenlőséggel kapcsolatos konkrét munka: az ismeretek különböző szintjének terjesztése, a hátrányos helyzetűek támogatása, az EGÉSZ-ség. Fontos feladatunknak tekintjük az emberek motiválásának, igényeik felkeltésének hatékonyabbá, sőt – hatékonyra tételét. Röviden: a digitális szakadék egy nekifutással való áttörésének lehetőségét és képességét.

A Hipergalaktika jelen különszáma izgalmas kísérlet arra, hogy a téma fe-

lelős szakértői (Science) és az irodalom (Fiction) jeles képviselői hogyan tudják ugyanazt és mégis másként, de mindenképpen meggyőzően feltárni, megvilágítani. A hátrányos helyzetű kistérségek helyzete, a különböző szintű képzési programok ismertetése, az állami felelősségvállalás külföldi példái és még számos egyéb témát érintő előadással a 3. Digitális Esélyegyenlőség konferencia olyan áttekintést adott, amely joggal és eredménytel ihlette meg a jövő kilátásainak irodalmi „előrejelzőit”.

Az információs társadalom nem a jövő, mára már mindennapjaink része. De vigyázat: „a fejlődés ellen nincs gyógymód” (Neumann János), ha kiengedjük a kezünkől az irányítást, az SF legsötétebb víziói is valósággá válhatnak. Tegyük meg közösen mindent ennek elkerülésére.

Alföldi István
ügyvezető igazgató előszava
a Hipergalaktika
„Digitális Esélyegyenlőség”
tematikus számához.

Karácsonyi melléklet

Karinthy Frigyes

A rossz tanuló felel

(Karinthy Ferenc
naplőbejegyzésével)

„1976. Budapest, valamikor ősszel Karinthy Frigyes-műsor a rádióban. Latinovits a Tanár úr kéremet mondja, a Rossz tanuló felelt. Zseniális írás. Ez a rossz tanuló, aki semmit nem ért az egészből, nyilván apám volt. Hiszen ezt ábrázolja belülről, megrendülve - Steinmann, a jó tanulót pedig úgy, ahogy a többiek látják. S milyen különös. Apám nem tudta, mennyi $(a+b)^2$, meg ilyesmiket. De tudott valami sokkal lényegesebbet: milyen az, kitaszítottnak lenni – át tudta ezt élni, a világ minden kitaszítottját. Vajon mi lett Steinmannból? Hivatalnok egy bankban, vagy kereskedő, született néhány gyereke, és ha megélte, akkor '44-ben elvitték Ukrajnába vagy Auschwitzba. Az a rossz tanuló pedig üdvözült – az írásában.”

Karinthy Ferenc: Napló. 3. kötet. 1974–1991.

Budapest: Littoria Könyvkiadó, 1993. 98. o.

Nem, mára nem lehetett számítani, igazán. Hiszen számított rá, persze hogy számított, sőt múlt éjjel álmodott is ilyesfélét: de álmában magyarból hívták ki, igaz, hogy úgy volt, mintha a magyart is a Fröhlich tanítaná. Álmában elintézte az egész kérdést, a párhuzamos vonalakról felelt, egyfelesre.

Mikor kimondják a nevét, nem hisz a füleinek, körülnéz: hátha csoda történik, hátha csak agyrem, nyomasztó lidércnyomás volt, hogy ez az ő neve, és most felébred ebből az álomból. Aztán egy csomó füzetet felkap a padról. Míg végigmegy a kis utcán, a pad-sorok közt, ezt gondolja: „Ápluszbé-szeráminuszbéegyenlő anégyzetmínuszbenégyzet.” Ezt fogja kérdezni. Biztosan ezt fogja kérdezni. „Ha nem ezt kérdezi, átmegyek különbözőzeti vizsgával a polgáriba, és katonai pályára lépek.”

Közben megbotlik, és elejti a füzeteket. Míg a földön szedeget, háta mögött felzúg az obligát nevetés, amit ezúttal senkise tilt be: a rossz tanuló törvényen kívül áll, rajta lehet nevetni. A tanár leül, és maga elé teszi a noteszt. Ránéz. A rossz tanuló görcsösen mondogatja magában: „ápluszbé-szer...” veszi a krétát. A tanár ránéz. – Készült? – mondja a tanár. – Készültem.

Ő igen, hogyne készült volna. A halálraítélt is elkészül: felveszi az utolsó kenetet, és lenyíratja a haját. – Hát akkor írja.

A rossz tanuló a tábla felé fordul.

– bényezetmínuszpluszmínusz-négyzetgyökbémínusz-négyacészerkétá.

És a rossz tanuló engedelmesen írni kezd és mondja utána a számokat. Írja, írja, mint Ágnes asszony, tudja, miről van szó, látja a tételt „éppen úgy, mint akkor éjjel” mikor elaludt mellette, és fogalma se volt róla, mit jelen az egész. Igen, ez az, homályosan sejti, valami másodfokú egyenlet – de hogy mi lesz ebből?

Szép lassan és kalligrafikusan ír. A négyesnek a szárát vastagítja – a vonalból, ami törtet jelent, gondosan letörül egy darabot, ehhez külön elmegy az ablakig a spongyáért. Időt nyer ezzel. Hátha csöngetnek addig. Vagy valami lesz. Úgyse sokáig szerepel ő itten a dobogón. Ezt még felírja az egyenlőségelet is szép lassan felrakja – igen, ezt még úgy csinálja, mint más, felsőbb lények, mint egy jó tanuló. Felírja még „á”. A katonaiskolában nagyon korán kell felkelni, villan át az agyán, hirtelen. De aztán hadnagy lesz az ember. Esetleg kimegy Fiumébe.

Közben szép lassan ír – még mindig nem írta le. Hozzánemértő ember, aki ezt a jelenetet figyeli, azt hiszi, valami jó tanuló felel. De a szakértő tudja már, mit jelent az, mikor valaki ilyen határtalan gonddal rajzolja a kettes farkincáját. Halálos csend köröskörül. A tanár nem mozdul. Most beszélni kell.

– A másodfokú egyenlet... – kezdi értelmesen és összehúzott szemmel, és mélységes figyelemmel nézi a táblát.

– A másodfokú egyenlet... – ismétli olyan ember modorában, aki nem azért ismétli a szót mintha nem tudná, mit akar mondani, hanem inkább azért, mert rengeteg mondanivalója

közül a leghelyesebbet, a legfrapánsabbat, legtökéletesebbet választja és mérlegeli.

De a tanár, ó, a tanár már tudja, mit jelent ez.

– Készült? – mondja keményen és szárazon.

– Tanár úr kérem, én készültem.

Ezt bezzeg villámgyorsan mondja: véres dac, lázadó kétségbeesés remeg a hangjában.

Tanár (széles gesztussal): Hát akkor halljuk.

A rossz tanuló nagy lélegzetet vesz.

– A másodfokú egyenlet az elsőfokú egyenletből származik oly módon, hogy az egész egyenletet megszorozzuk...

És most beszél. Valamit beszél. A második mondatnál arra számított, hogy félbeszakítják – lopva néz a tanár felé. De az mozdulatlan arccal néz, se azt nem mondja, hogy jó, se azt, hogy rossz. Nem szól. Pedig a rossz tanuló

nagyon jól tudja, hogy nem lehet az jó, amit ő beszél. Hát akkor miért nem szól a tanár? Ez rettenetes. A hangja reszketni kezd. Egyszerre látja, hogy a tanár felemeli a noteszt. Erre elsápad, és szédtítő gyorsasággal kezd:

– A másodfokú egyenlet úgy származik az elsőből, hogy végig... Tanár úr kérem, én készültem.

– Polgár Ernő – mondja hangosan a tanár.

Mi ez?

Már egy másikat hívtak ki? Övele végeztek? Mi ez? Álmodik?

– A másodfokú egyenlet... – kezdi újra, fenyegetően.

Polgár Ernő fürgén kijön, és a tábla másik végén már veszi a másik krétát. – A másodfokú... Tanár úr kérem én készültem.

Senki sem felel. És most ott áll, egyedül a tömegben, mint egy szigeten. De még nem megy helyre. Neki nem mondták, hogy menjen helyre – odvas és züllött, kitaszított szívvel áll ott – neki nem mondták, nem mondták. Ő még él. Most végigmenjen, újra, a pad-

sorok közt? Nem, inkább áll, hülyén: keze dadogva babrál a táblán, a félbemaradt egyenlet roncsai közt, mint a lezuhant pilóta, motor megpattant hengerei fölött. A másik fiú közben már felel is. Valami párhuzamos vonalakról beszél – ez is oly idegen és furcsa... mint minden... amivel itt évek óta foglalkoznak körülötte... foglalkoznak vidáman és ruganyosan és hangosan... és amiből ő soha nem fogott fel semmit... néhány mondatot jegyzett meg eddig, s azokon úszott...

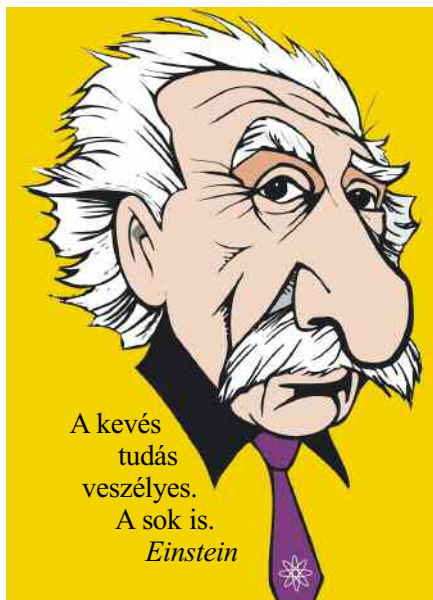
És így áll most, még áll, reménykedik, udvariasan figyel, amit a másik beszél... néha helyeslően bólint, legalább ezzel jelzi, hogy ő készült, ő tud... néha bátortalanul megszólal, abban az illúzióban ringatja magát, hogy őt kérdezték, de csak halkan, hogy ne küldjék helyre... aztán szerényen elhallgat és figyel... előrehajol, részt vesz a felelésben, odaadja a krétát, buzgólkodik a felelő körül, még sűg is neki, hangosan, nem azért, hogy segítsen, de hogy tanár lássa, hogy ő sűg, tehát ő tud... Egyszóval: nem adja meg magát.

Egyszer aztán minden ereje elhagyja, elhallgat, és még egyszer a katonaiskolára gondol. Elboruló elméjében, mint távoli szavak, verődnek vissza a zajok... a kréta ropogása... elfolynak az arcok, és pillanatra világosan látja a végtelent, amelyről e percben jelentette ki a felelő, hogy ott a párhuzamos vonalak találkoznak. Látja a végtelent... nagy kék valami... oldalt egy kis házikó is van, amire fölül van írva: „Bejárat a negyedik végtelenbe.” A házban fogások vannak, ahol a párhuzamos vonalak leterítik a kalapjukat, aztán átmennek a szobába, leülnek a padba, és örömmel üdvözlnek egymást... a párhuzamos vonalak, igen... a végtelen, a megértés, a jóság és emberszeretet osztályába, ahová ő soha eljutni nem fog... ama „felsőbb osztály”, melybe „elégtelen eredmény miatt fel nem léphet” soha.

forrás

Karinthy Frigyes *Heuréka*. 27-30. o.
Ponticulus Hungaricus,
XIII. évfolyam 6. szám,
2009. június

Einsteiniádák

Az örültség nem más, mint ugyanazt tenni újra és újra, és várni, hogy az eredmény más legyen.

Ha csak az ismert dolgok érdekelnének, lakatosnak mentem volna.

Aki még sosem követett el hibát, valószínűleg még sosem próbált semmi új dolgot.

Az okos emberek megoldják a problémákat, a zsenik pedig megelőzik őket.

A történelem arra tanít meg bennünket, hogy az emberiség semmit sem tanul a történelemből.

Nem lehet megoldani problémákat ugyanazzal a gondolkodásmóddal, amivel csináltuk őket.

Mily' különös a mi helyzetünk, a Föld gyermekeié! Csak rövid látogatásra van itt mindenki. Nem tudja, miért, de néha azt hiszi, hogy sejtí.

Nem kell megértenünk a világot; elég, ha eligazodunk benne.

Ne beszéljünk addig nagy felfedezésekről vagy haladásról, míg a világon egyetlen boldogtalan kisgyerek is létezik.

Ne sikeres ember próbálj lenni, hanem értékes.

Azt nem tudom, hogy a harmadik világháborút mivel fogják megvívni, de azt biztosan tudom, hogy a negyediket botokkal és kövekkel.